

PÄIJÄT-HÄMEEN LIITTO

Valtiovarainministeriö

LAUSUNTO SELVITYSMIEHEN LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI VALTIONOSUUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISESTA

Päijät-Hämeen maakuntahallitus antaa valtiovarainministeriölle seuraavan sisällöisen lausunnon:

Päijät-Hämeen liitto pitää tärkeänä, että kunnallishallinto uudistuu ja kunnat säilyttävät uudistusten jälkeenkin keskeisen asemansa hyvinvointiyhteiskunnan perustana, demokraattisen toimintatavan ja paikallisen elinvoimaisuuden kantavana voimana. Jotta edellä mainitut tavoitteet täyttyvät, edellyttää se vahvan kuntaperustaisen järjestelmän säilyttämistä vahvoine kuntineen ja toimivine yhteistyöorganisaatioineen.

Valtion taholta kuntien toimintaedellytysten tukemiseen tulee osoittaa riittävät resurssit siten, että kuntien selviytyminen lakisääteisistä tehtävistä ei vaarannu. Käynnissä olevissa suurissa kunta- ja palvelurakenteita koettelevissa muutoksissa ja muutoksia ohjaavassa lainsäädännössä tulee taata kunnille tasapuolisesti riittävät resurssit perustehtävien hoitamiseen. Kuntien tulee tulevaisuudessakin selvitä asukkaiden hyvinvoinnin turvaamisen perustasta.

Jos samaan aikaan lausunnolla olevassa Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaissa sallitaan kuntayhtymämuoto, tulee palveluiden järjestäjälle olla oma rahoituksensa, mikä tarkoittaa sitä, että myös valtionosuus tulee osoittaa yhteiselle toimielimelle. Lisälaskutusta peruskunnilta ei tule sallia. Päijät-Hämeen liitto esittää, että valtionosuusjärjestelmän jatkovalmistelussa ko. asia tulee nostaa esille.

Päijät-Hämeen liitto toteaa, että uudistuksen peruslinjaukset ja aikatauluehdotukset ovat oikeansuuntaisina. Olemassa oleva järjestelmä on vaikeaselkoinen ja useiden kriteerien sekä laskennallisten kustannusten takia hankala hahmottaa. Järjestelmän yksinkertaistaminen tulee saattaa loppuun suunnitellussa aikataulussa ilman ylimääräisiä viivytyksiä.

Valtionosuuskriteerien osalta todetaan, että työpaikkaomavaraisuuskriteeriä tulisi tarkastella uudelleen ja pohtia sen järkevyyttä. Jatkovasti muutoksessa oleva työkuulttuurin muutos herättää kysymyksen siitä, onko kyseinen kriteeri pitkäaikainen ja pysyvä sekä tarkoituksenmukainen uudessa vos-järjestelmässä? Jos kunnassa sijaitsevien työpaikkojen ja työvoiman suhde otetaan mittariksi valtionosuudelle, kuntien keskinäinen kilpailu lisääntyy ja eniten muutoksesta kärsisivät rakenne- muutospaikkakunnat. Lisäksi työpaikkaomavaraisuuden yhteys kunnan kustannuksiin on kyseenalainen.

Sairastavuus- ja vieraskielisyyskriteerit ovat selkeät ja niiden painoarvot ovat riittävät. Laskennallisten kustannusten perushinnan määräytyminen ikäluokille ei riittävästi huomioi väestörakenteen muutoksen aiheuttamia kustannuspaineita erityisesti ikääntyneempiin ikäluokkiin, joten ikäluokittelua olisi syytä tarkastella uudelleen. Erityisen hyvänä voi pitää esitykseen sisältyvää uutta 16-18 -vuotiaiden

ikäluokkaa, jolla tasataan mm. sektorikohtaisten laskennallisten perusteiden luopumista.

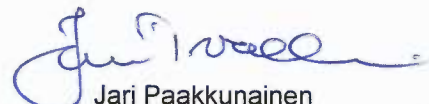
Viiden vuoden siirtymäaikaa voidaan pitää riittävänä ja kuntien kannalta kohtuullisena.

Lahdessa 17. päivänä maaliskuuta 2014

PÄIJÄT-HÄMEEN LIITTO

Jari Parkkonen
maakuntajohtaja

Jari Paakkunainen
hallintojohtaja
